

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ»
для студентів
Рівень вищої освіти: Бакалавр
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
спеціальність - 191 «Архітектура та містобудування»
освітня програма - «Архітектура та містобудування»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах зазначеного курсу здобувачі вищої освіти опановують знання про принципи та методи проектування житлових інтер'єрів з урахуванням сучасних тенденцій, ергономічних вимог та функціональних потреб. Курс охоплює теоретичні основи дизайну, зокрема формоутворення, пропорції та антропометричні аспекти, що впливають на створення комфортного середовища. Розглядаються питання зонування простору, вибору матеріалів, кольорових рішень та освітлення, які формують естетичний і функціональний інтер'єр. Особлива увага приділяється проектуванню меблів та їх інтеграції у житловий простір. Студенти навчаються створювати дизайн-проекти, які враховують потреби користувачів та сучасні стандарти якості житлового середовища.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

- Тема 1. Загальні теоретичні поняття у дизайні архітектурного середовища.
Тема 2. Формоутворення, пропорція і ергономіка в створенні середовища житлових будинків.
Тема 3. Дизайн середовища житлових будинків.
Тема 4. Меблі у дизайні інтер'єрів.
Тема 5. Вплив різних аспектів на формування комфортного предметно-просторового середовища житлових будинків.
Тема 6. Проектування простору житла.

Тривалість курсу: 4 кредитів (120 годин)

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Дизайн архітектурного середовища житлового будинку» є професійна підготовка фахівців освітнього ступеню «Бакалавр» за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування», оволодіння навичками в проектуванні житлових приміщень, які поєднують функціональність, естетику, комфорт та екологічність. Дисципліна надає знання і навички для створення житлових середовищ, що відповідають сучасним вимогам і тенденціям у архітектурі.

Основним **завданням** вивчення дисципліни «Дизайн архітектурного середовища житлового будинку» є опрацювання практичних навичок у вирішенні питань, які пов'язані з архітектурним проектуванням будівель і споруд,

Завдання дисципліни:

- Формування навичок проектування: Вивчення методів планування і зонування житлових приміщень для оптимального використання простору і забезпечення комфортного проживання.

- Оволодіння естетичними принципами: Розробка естетичних концепцій, вибір кольорових схем, текстур і матеріалів для створення гармонійного інтер'єру та екстер'єру.
- Забезпечення функціональності та безпеки: Розробка проектів, що включають принципи ергономіки і безпеки, врахування технічних стандартів і норм.
- Екологічні аспекти: Вивчення екологічних і сталих практик у проектуванні, включаючи використання відновлювальних ресурсів і енергоефективних технологій.

Очікувані результати навчання

Після завершення вивчення курсу «Дизайн архітектурного середовища житлового будинку» студент повинен:

Знати:

- основні принципи проектування архітектурного середовища житлового будинку;
- стилістичні напрями та композиційні засади формування інтер'єрного та екстер'єрного середовища;
- сучасні тенденції в дизайні житлового простору та благоустрої прилеглих територій;
- вимоги ергономіки, екологічності, безпеки та естетики при розробці дизайн-рішень.

Уміти:

- аналізувати архітектурно-просторові характеристики житлового будинку та його оточення;
- розробляти функціонально-планувальні схеми внутрішнього та зовнішнього середовища;
- добирати стилістичні, композиційні, колористичні та матеріальні рішення відповідно до обраної концепції;
- застосовувати сучасні графічні та цифрові засоби для презентації дизайн-проектів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекційні, практичні заняття.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції – бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або відеотехнікою.

Практичні заняття з дисципліни "Дизайн архітектурного середовища житлового будинку" спрямовані на закріплення теоретичних знань студентів через аналіз та проектування житлових будинків, їхнього просторового вирішення. Студенти виконують вправи з розробки планувальних рішень, створюють функціональні схеми різних приміщень житлового будинку, вивчають нормативні документи, і працюють над міні-проектами, що включають як функціональні, так і естетичні аспекти архітектурного проектування. Це дає змогу студентам практично застосувати теорію в реальних умовах проектування.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ»

№ п/п	Тема і короткий зміст заняття
Рік підготовки 3 Семестр 6	
1	Характерні особливості сучасного дизайну
2	Терміни і поняття у дизайні.
3	Принципи проектування середовища для людей із особливими потребами
4	Меблі та обладнання. Терміни та поняття.
5	Колірний клімат у приміщеннях різного функціонального призначення
6	Меблі-трансформери як засіб формування архітектурного простору у дизайні інтер'єрів.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ»

№ п/п	Тема і короткий зміст заняття
Рік підготовки 3 Семестр 6	
1	Тема 1. Загальні теоретичні поняття у дизайні архітектурного середовища. Огляд дисципліни та її значення. Історія розвитку дизайну житлового середовища. Основні концепції і принципи дизайну житла. Житловий будинок в садибі. Прийоми розташування будинку на рельєфі, ландшафтна організація прилеглої території та благоустрій ділянки. Сучасні тенденції у дизайні житлових будинків. Написання реферату Р1 підготовки презентації та захист роботи на обрану тему. Об'єм – 15-20 арк. А4, презентація 15-20 слайдів.
2	Тема 2. Формоутворення, пропорція і ергономіка в створенні середовища житлових будинків. <u>Графічна робота № 1. Викреслювання першого поверху однородинного житлового будинку із врахуванням ергономічних особливостей людини.</u> Обсяг: 1 аркуш формату А3, М1:50, 1:100.

3	Тема 3. Дизайн середовища житлових будинків. <u>Графічна робота № 2. Викреслювання генплану ділянки одnorodинного житлового будинку.</u> Обсяг: 1 аркуш формату А3, М1:200, 1:100.
4	Тема 4. Меблі у дизайні інтер'єрів. <u>Графічна робота № 3. Викреслювання деталей інтер'єру: обладнання та меблі.</u> На аркушах зобразити вигляди меблів та обладнання, декоративні деталі, їхнє розміщення у плані приміщення та візуалізацію у просторі приміщення. Обсяг: 1 аркуш формату А3 М 1:50, М 1:25.
5	Тема 5. Вплив різних аспектів на формування комфортного предметно-просторового середовища житлових будинків. <u>Графічна робота № 4. Викреслювання плану житлової кімнати (вітальня, спальня, кабінет).</u> На аркушах зобразити план приміщення з розстановкою меблів, джерел освітлення, розгортки стін, план стелі та підлоги. Обсяг: М 1:50, 1-2 аркуші формату А3.
6	Тема 6. Проектування простору житла. Принципи проектування простору житла багатоквартирних будинків. Принципи проектування простору житла готельних комплексів. Написання реферату Р2 підготовки презентації та захист роботи на обрану тему. Об'єм – 15-20 арк. А4, презентація 15-20 слайдів.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. **Усне опитування** (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів);
2. **Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (виконання рисунків, начерків, питання для самоконтролю);
3. **Практична перевірка** (виконання практичних та графічних робіт з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища житлового будинку», використовуючи базу навчального закладу);
4. **Стандартизований контроль** (тести, іспит).

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація, іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Рік підготовки 2 Семестр 3

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)						Підсумковий тест (екзамен)	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50 балів	100
5	10	10	10	10	5		

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє опрацьований пропущений практичний матеріал, а саме роботи з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також виконання робіт з відповідної тематики.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: **екзамен**.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи.

Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: «відмінно» – ставиться за повні та міцні знання теоретичного та методичного матеріалу; за навички; за вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за виявлення знань і умінь:

- Повні та міцні знання теоретичного та методичного матеріалу, що включає глибоке розуміння основних принципів і типології будівель та споруд.
- Навички застосування цих знань на практиці, зокрема при розробці архітектурних проектів та планувальних рішень.
- Вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою, що включають проектування, аналіз та критичну оцінку типологічних рішень.
- Виявлення знань і умінь в аналізі та вирішенні складних архітектурних завдань, здатність інтегрувати знання в різні етапи проектування, враховуючи функціональні, естетичні та технологічні аспекти.

«добре» - ставиться за вияв студентом повних та систематичних знань із роботи над пластичними матеріалами, успішне виконання заданих завдань, вільне володіння художніми та практичними техніками у роботі над навчальними постановками, але при роботі над виробом допущені наявні незначні помилки.

«задовільно» - ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу з дисципліни «Дизайн архітектурного середовища житлового будинку», в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої професійної діяльності, але при цьому допущені суттєві помилки в виконанні поданих завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.

«незадовільно» - виставляється студентові, за виявлення поверхневих знань з технології обробки матеріалів. За байдужість у роботі над виробами.

**Питання, що виносяться для самоконтролю з дисципліни
«Дизайн архітектурного середовища житлового будинку»
Рік підготовки 3 Семестр 6**

1. Які чинники сприяли зародженню та розвитку дизайну як науки?
2. Що поєднує поняття дизайн і художнє конструювання?
3. Як функціоналізм вплинув на процес формування дизайну?
4. Назвіть основні періоди розвитку дизайну.
5. Які спільні та відмінні ознаки формоутворення можна виявити в архітектурі та дизайні архітектурного середовища?
6. У якій країні було закладено теоретичні та прикладні основи дизайну?
7. Які формотворчі принципи відстоювали дизайнерські групи «Стиль», фірми AEG та об'єднання «Веркбунд»?
8. У чому полягають особливості формотворчої діяльності представників Баухаузу?
9. Як вплинула на розвиток дизайну американська економічна криза 1930–1940-х років?
10. Розкажіть, як процес формоутворення впливає на дизайн архітектурного середовища.
11. Яку роль відіграє пропорція у створенні гармонійного та естетичного простору?
12. Як ергономіка впливає на формування архітектурних об'єктів та організацію середовища?
13. Опишіть середовищний підхід у дизайні та його значення для інтеграції об'єктів у навколишній простір.
14. Як поєднання формоутворення та пропорції забезпечує ефективність дизайну?
15. У чому полягають основні принципи ергономічного підходу при проектуванні середовища?
16. Як історичні приклади використання пропорцій вплинули на сучасні підходи до дизайну?
17. Розкажіть про виклики, з якими стикаються дизайнери при забезпеченні ергономічності та гармонії форм.
18. Які оптимальні підходи використовуються в дизайні середовища житлових будинків для забезпечення комфорту та функціональності?
19. Розкажіть про сучасні стильові напрями в архітектурному дизайні житлових будинків та їх основні характеристики.
20. Як підходи до проектування житлового середовища змінювалися з часом?
21. У чому полягає значення зонування у проектуванні житлового середовища?
22. Як ландшафтний дизайн прибудинкової території може впливати на якість життя мешканців?
23. Розкажіть про особливості поєднання архітектури житлового будинку з навколишнім середовищем.
24. Які матеріали є найефективнішими для дизайну житлового середовища сьогодні?
25. Як дизайн житлових будинків може відображати сучасні тенденції в екологічності та сталому розвитку?

26. Як історія еволюції меблів вплинула на сучасні тенденції у дизайні інтер'єрів?
27. Розкажіть, як меблі допомагають формувати простір і впливають на його сприйняття.
28. Які антропометричні чинники слід враховувати під час вибору меблів для різних приміщень?
29. Як типологія меблів допомагає визначити їхню функціональність у дизайні інтер'єрів?
30. Які матеріали найчастіше використовуються для виготовлення меблів, і як вони впливають на стиль інтер'єру?
31. Розкажіть про роль меблів у створенні зручного та ергономічного середовища.
32. Як історичні стилі меблів інтегруються в сучасні інтер'єри?
33. Які новітні тенденції у виготовленні меблів можна спостерігати сьогодні?
34. Як особливості сприйняття інформації людиною впливають на проектування комфортного середовища?
35. Розкажіть про роль візуального сприйняття у створенні ілюзій в інтер'єрі та як це можна використовувати для коригування простору.
36. Як колірне оформлення приміщень впливає на настрій і сприйняття інтер'єру?
37. У чому полягає значення освітлення для створення комфортного середовища в інтер'єрі?
38. Які техніки застосовуються для покращення сприйняття простору за допомогою освітлення?
39. Як різні колірні рішення можуть впливати на функціональні зони приміщення?
40. Розкажіть про приклади використання ілюзій для візуального розширення простору.
41. Як поєднання освітлення та кольору може впливати на загальну атмосферу інтер'єру?
42. Як дизайн інтер'єрів житлових будинків впливає на комфорт та функціональність простору?
43. Які принципи поділу простору на зони використовуються в проектуванні житла?
44. Як зонування приміщення допомагає оптимізувати використання житлового простору?
45. Які параметри слід враховувати при розрахунку розмірів приміщення для робочого місця (кабінету)?
46. Розкажіть про основні вимоги до облаштування комфортного та ергономічного робочого місця вдома.
47. Як можна використовувати меблі для ефективного поділу простору на зони?
48. Які елементи дизайну важливо врахувати при створенні інтер'єру для домашнього кабінету?
49. Як освітлення та кольори впливають на сприйняття зонування та атмосферу в житловому просторі?

Рекомендована література

Базова

1. Сьомка С. В. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник. Київ: НАКККиМ, 2019. 464 с.; рис.
2. Основи дизайну архітектурного середовища: Підручник / Тімохін В. О., Шебек Н. М., Малік Т. В. та ін. Київ: КНУБА, 2010. 400 с.
3. Заварзін О. О. З 17 Дизайн архітектурного середовища: курс лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 022 «Дизайн». Київ: НАКККиМ, 2020. 56 с.
4. Заварзін О.О. З 17 Дизайн архітектурного середовища: енциклопедичний довідник. Київ: НАКККиМ, 2020. 356 с.
5. Основи ландшафтної архітектури, інтер'єру та дизайну архітектурного середовища (модуль «Основи інтер'єру»): навчальний посібник для студентів III курсу зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Медончак О.Г., Маслова С.А.; за заг. ред. С.А. Маслової. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 126 с.: іл.
6. Олійник О. П. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О. П. Олійник, Л.Р. Гнатюк, В. Г. Чернявський. Київ: НАУ, 2011. 228 с.: іл. ISBN 978-966-598-711-6.

Допоміжна

1. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посібник. Львів: Вид. Національний Університет «Львівська Політехніка», 2010. 608 с.
2. Лісна О. І. Декоративно-художнє освітлення архітектурного середовища: навч. посібник / О. І. Лісна; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2010. 275 с.
3. Нариси з історії українського дизайну XX століття: Зб. статей / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України; За заг. ред. М. І. Яковлєва; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. Київ: Фенікс, 2012. 256 с.: іл.
4. Шкляр С. П. Ергономіка в архітектурі: конспект лекцій (для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / С. П. Шкляр; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 55 с.
5. Даниленко В. Я. Дизайн: [підруч.] / В. Я. Даниленко. Харків: ХДАДМ, 2003. 320 с. 664 іл.

Інформаційні ресурси

Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Курс передбачає роботу в колективі. Студенти зобов'язані відвідувати всі практичні заняття та приходити вчасно.

Під час заняття викладач пояснює завдання, надає поради, ставить питання для кращого засвоєння практичного матеріалу.

Студенти мають заздалегідь ознайомитися з завданням, інструкціями та необхідними матеріалами для практичного заняття. Обов'язково мати з собою всі необхідні інструменти, обладнання та матеріали.

Від студентів очікується активна участь у процесі роботи, ініціативність та самостійність.

Усі студенти повинні суворо дотримуватися правил техніки безпеки, особливо при роботі з інструментами, обладнанням або матеріалами. Невиконання цих правил може призвести до відсторонення від заняття.

Студенти повинні завершувати практичні завдання у встановлені терміни під час заняття. Недовиконання завдання під час заняття може вимагати додаткової роботи поза аудиторним часом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

Оцінювання під час практичних занять ґрунтується на якості виконання завдань, дотриманні інструкцій, активності та індивідуальному підході до роботи.

Висока оцінка надається за вміння застосовувати теоретичні знання на практиці та успішне виконання завдань.

Після завершення кожного практичного заняття студентам може бути надано зворотний зв'язок щодо їхньої роботи, з рекомендаціями для покращення.

Студенти мають право задавати питання та отримувати додаткові роз'яснення від викладача під час або після заняття.